

We Lwowie, dnia 1. sierpnia 1908.

Alleg. 85

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w sprawie rozszerzenia i ulepszeń szpitala powszechnego w Stanisławowie.

Wysoki Sejmie!

Szpital powszechny w Stanisławowie, zaliczający się do największych szpitali prowincjonalnych pod względem ilości łóżek dla chorych i obszaru gruntu, nie może już obecnie odpowiadać należycie swoim zadaniom, znacznie wzmożonym wskutek zmiany stosunków i wyższych wymogów nowoczesnego szpitalnictwa.

Przedewszystkiem wskutek zużycia uległy wielkiemu zniszczeniu prawie wszystkie budynki szpitalne, a szczególnie budynek główny, który bez gruntownej rekonstrukcyi dłużej w dotychczasowym stanie utrzymać się nie da, a to mimo wkładów, jakie przed paru laty w odnowienie sal i wymianę spróchniałych belek sufitowych weń włożono.

Osobnego pawilonu zakaźnego szpital tak duży i ruchliwy nie posiada, a oddział zakaźny mieści się tylko w dwóch salkach w parterze głównego gmachu, z osobnem wejściem w pobliżu kuchni i pralni, co jest ze względów na niebezpieczeństwo zakażenia i ze względów na higienę szpitalną dzisiaj wprost niedopuszczalnem.

Inne budynki szpitalne rozmieszczone niewłaściwie, zbyt ciasne i nadzwyczaj lichy dopełniają niepoczesny obraz braków całego zakładu. Nadto między budynkami administracyjnymi a budynkami gospodarskimi umieszczona trupiarnia, prócz przykrego wrażenia na frekwentantów szpitala, z natury rzeczy przyczynia liczne niedogodności i niemiłe kolizye.

Prócz tego w budynkach zakładowych jest pełno braków takich urządzeń, bez których dzisiaj żaden szpital, odpowiadający wymogom budownictwa szpitalnego i higieny, egzystować nie może.

I tak w głównym gmachu szpitalnym niema miejsca na separatki dla najmniejszych chorych, a także brak poczekalni szpitalnej i salki do badania cho-

rych przy przyjęciu. Szpital nie posiada żadnej ubikacji na konieczne składy. Bielizna mieści się w szafach, porozdzielanych po pojedynczych oddziałach na salach chorych, a częścią na korytarzach.

W domu administracyjnym brak suszni na bieliznę i ubikacji na mieszkanie służby, a materiały opatrunkowe w większej ilości sprowadzane, dla braku innego pomieszczenia muszą być przechowywane w szafach w tej sali, w której bada się i przyjmuje chorych z różnemi chorobami. Magazynu na rzeczy chorych nie ma, a z konieczności rzeczy ich składa się na strychu, co oprócz utrudnienia w administracji, powoduje niebezpieczeństwo wzniesienia pożaru.

Głównym jednak powodem, dla którego szpital stanisławowski nie może już dłużej podołać swemu zadaniu, jest silna datująca się od szeregu lat frekwencya chorych, wzrastająca co roku, która obecnie doszła do tego stadyum, że bez rozszerzenia szpitala dalsze utrzymanie jego na tę ilość chorych, jest niemożliwe.

Daty statystyczne poniżej zestawione wykazują wzmaganie się ilości chorych i przeciętny stan chorych w roku.

W szpitalu stanisławowskim, liczącym 120 łóżek etatowych,							
w roku 1896 leczono chorych 1.892 przeciętny stan wynosił 130							
"	1897	"	"	1.994	"	"	132
"	1898	"	"	2.280	"	"	144
"	1899	"	"	2.502	"	"	149
"	1900	"	"	2.561	"	"	135
"	1901	"	"	2.652	"	"	137
"	1902	"	"	2.807	"	"	132
"	1903	"	"	2.881	"	"	155
"	1904	"	"	2.957	"	"	166
"	1905	"	"	3.268	"	"	188
"	1906	"	"	3.396	"	"	187

Jak w pojedynczych miesiącach w roku przepełniony był szpital, wskazuje następujące zestawienie:

w styczniu	roku 1905	było chorych	176
w lutym	" 1905	" "	198
w marcu	" 1905	" "	210
w kwietniu	" 1905	" "	224
w maju	" 1905	" "	191
w czerwcu	" 1905	" "	194
w lipcu	" 1905	" "	188
w sierpniu	" 1905	" "	176
w wrześniu	" 1905	" "	178
w październ.	" 1905	" "	150
w listopadzie	" 1905	" "	178
w grudniu	" 1905	" "	175.

Przez cały więc przeciąg roku liczba chorych przekraczała ilość etatowych łóżek, najmniej o 30 w miesiącu październiku, a najwięcej o 104 w miesiącu kwietniu.

To stateczne od szeregu lat wzmagające się przepełnienie szpitala wskazuje na konieczną potrzebę rozszerzenia szpitala, co zarazem skutecznie usunie przeszkody tamujące należyte funkcjonowanie szpitala.

Wydział krajowy przyszedł do przekonania, że rozszerzenia tego dokonać należy przez wybudowanie osobnego pawilonu dla leczenia chorych chirurgicznych, ginekologicznych i położnictwa na 90 łóżek, w którym także pomieszczenie mieszkania dla sekundaryusza tudzież pawilonu zakaźnego na 20 łóżek, da się uzyskać. W gmachu głównym po wykonaniu odpowiednich przeobrażeń pozostanie dostateczne miejsce tylko na 80 łóżek III. klasy i sześć separatek klasowych. Przez te zmiany normalny etat 120 łóżek szpitala stanisławowskiego podniesie się do cyfry 170 łóżek klasowych i łóżek w pawilonie zakaźnym.

Celem odpowiedniego usytuowania tych dwóch budynków musi być zburzoną obecną źle umieszczoną trupiarnia a na trupiarnię przerobionym zostanie budynek folwarczny, gdzie znajdzie takie pomieszczenie dezinfektor i składy na węgle i drzewo.

Nadto budynek administracyjny, mieszczący obecnie kuchnię, pralnię i na piętrze mieszkanie sióstr Miłosierdzia, musi być rozszerzonym dla pomieszczenia suszni, izby dla służby żeńskiej i miejsc ustępowych.

Według sporządzonych przez architekta Wydziału krajowego szkiców i przybliżonych kosztorysów, łączny koszt nowych budowli, do których dolieżyć należy koszt budynku gospodarczego wystawić się mającego w miejsce odstąpionego na trupiarnię, dalej ogrodzenia, dróg i plantowania terenu, instalację wodociągów, kanalizacyi i światła gazowego i elektrycznego wynosi kwotę 387.000 koron.

Prócz powyższych nowych budów okazały się niezbędnymi znaczniejsze adaptacje w starym gmachu szpitalnym, które wraz z rekonstrukcją budynku gospodarczego na trupiarnię, dezinfektorem etc. kosztować będą 53.000 koron. Doliczając do powyższych cyfr kosztu sporządzenia planów i kierownictwa budowy preliminowane na kwotę 10.000 koron i wewnętrzne urządzenie nowych budowli w kwocie 45.000 kor., ogólny koszt rozszerzenia i przeobrażeń szpitala w Stanisławowie wyniesie wedle przybliżonego obliczenia kwotę 495.000 koron. Stosownie do natury projektowanych inwestycyi, podzielić je należy na dwie kategorie, a mianowicie na takie, których kosztu pokryć winien po połowie fundusz szpitalny i gmina miasta Stanisławowa i na te, które przypadną wyłącznie na ciężar funduszu szpitalnego. W myśl bowiem postanowień §. 15. ustawy z dnia 28. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 47. gmina miasta Stanisławowa obowiązana jest tylko do pokrycia połowy kosztów rozszerzenia szpitala i wewnętrznego urządzenia dobudowanej części. W niniejszym wypadku rozszerzenie szpitala stanisławowskiego nastąpi w skutek:

I. wybudowania nowego pawilonu chirurgicznego i położniczego kosztem 198.000 koron.,

II. budowy pawilonu chorób zakaźnych kosztem 68.000 koron.,

III. rozszerzenia budynku ekonomicznego i postawienia budynku gospodarskiego kosztem 42.000 koron.

IV. ogrodzenia etc. i instalacyi wodociągów, światła, kanalizacyi i urządzenia wewnętrznego obliczonych na 124.000 koron. Połowę zatem tych kosztów, preliminowanych na kwotę 432.000 K. poniesie gmina miasta Stanisławowa, drugą zaś połowę fundusz szpitalny.

Koszta adaptacyi starego budynku i rekonstrukcyi budynku gospodarczego na trupiarnię obliczone na 53.000 kor., ponieść musi fundusz szpitalny sam, bez współudziału gminy miasta Stanisławowa.

Szpital stanisławowski nie posiada żadnych zasobów, których w pierwszej linii należałoby użyć na cel powyższy, nie pozostaje więc żaden inny sposób dostarczenia potrzebnych na ten cel funduszy, jak zaciągnięcie pożyczki, którą szpital spłacać będzie z taksy leczenia.

Z tego powodu Wydział krajowy w końcowych swych wnioskach uprasza Wysoki Sejm o upoważnienie do zaciągnięcia pożyczki tak na pokrycie przypadającej na fundusz szpitalny części kosztów rozszerzenia, jak i całkowitych kosztów projektowanych adaptacji i urządzeń.

Budowa rozpoczętą będzie dopiero wtedy, gdy gmina miasta Stanisławowa złoży w gotówce przypadającą na nią część kosztów w gotówce.

Wysoki Sejm raczy przeto uchwalić :

1. Sejm uznaje potrzebę rozszerzenia szpitala powszechnego w Stanisławowie, a to przez dobudowanie pawilonu chirurgicznego i położniczego na 90 łóżek, dobudowanie pawilonu zakaźnego na 20 łóżek i budynku gospodarczego tudzież urządzenia trupiarni.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości, jaka się okaże konieczną na pokrycie połowy kosztów tego rozszerzenia i na pokrycie całkowitych kosztów projektowanych adaptacji oraz niezbędnych ulepszeń tegoż szpitala.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy
St. Budeni, w. r.

Sprawozdawca :
Mieczysław Onyszkiewicz, w. r.
Członek Wydziału krajowego.